

Perspektivy historické antropologie a sociologie

Ivo T. Budil

Anglický historik *Frederick W. Maitland*, jehož dílo o středověké reformě anglosaského práva je pokládáno za jistou britskou obdobu Durkheimových sociologických prací, napsal počátkem dvacátého století, že „antropologie musí volit mezi historií a nebytím“.¹ Slavný antropolog *Edward Evans-Pritchard* tento výrok o několik desetiletí později parafrázoval v tom smyslu, že je to naopak historie, která musí „volit mezi sociální antropologií a nebytím“.² V roce 1961 *Edward Hallett Carr* uvedl ve studii *What is history*, že je v zájmu historie a sociologie, aby se první stala více sociologickou a druhá více historickou³.

Tyto tři zmíněné výroky na úvod jen demonstrují naléhavost vyjasnění vzájemných vztahů mezi historií, antropologií a sociologií, jež byla pocíťována především ve druhé polovině dvacátého století. Pokusím se nyní ve stručném historickém exkurzu do dějin idejí přiblížit problematiku paralelního vývoje moderní antropologie, sociologie a historiografie a nastínit určitá základní témata jejich konvergence, které se artikulují v podobě historické antropologie a historické sociologie.

Pro antropologické myšlení raného novověku (nebo přinejmenším pro to, co dnes identifikujeme z tehdejší vědy jakožto antropologii, to znamená potřebu vyrovnat se s lidskou odlišností a rozmanitostí) byl vztah k historii v průběhu několika staletí prakticky bezproblémový a samozřejmý. Výrazem této aliance mezi antropologií a historií byla především takzvaná *biblická antropologie* (nebo též *etnická teologie*), založená v zásadě na difuzio-

¹ Cit. *Evans-Pritchard*, Edward 1962, str. 190.

² Cit. *Evans-Pritchard*, Edward 1962, str. 190.

³ *Carr*, Edward Hallett 1965, str. 84.

nistickém výkladu opírajícím se o autoritu starozákonních textů. Například ve Velké Británii bylo ortodoxní učení etnické teologie ještě v polovině devatenáctého století patrné v teoretických základech vlivné Pritchardovy antropologické školy.

Tuto jednotu antropologie a biblické vize dějin rozbilo jednak francouzské a skotské osvícenství, které přineslo koncepci sekulárního sociálního evolutionismu, a jednak – jak zdůraznil *François Furet* – vytvoření národních států, do jejichž služeb moderní historiografie vstoupila. Historik devatenáctého století se stal podílníkem na konstrukci moderní národní identity nových státních celků a vzdálil se tak od předmětu zájmu antropologů, archaického a neevropského domorodého světa, mezi nímž a Západem se prostírala – jak názorně ukázal například *James Mill* v roce 1817 v *Dějínách britské Indie* – nepřekonatelná civilizační propast.

Antropologie, která se v průběhu druhé poloviny devatenáctého století konstituovala jako samostatná akademická disciplína, se však nadále opírala díky převládajícímu sociálnímu evolucionismu o historickou perspektivu. Jak napsal *Adam Kuper*, slavný americký antropolog *Lewis Henry Morgan*, jeden ze zakladatelů oboru, měl aspirace historika univerzálních lidských dějin. Historizujícím charakterem se vyznačovaly i antropologické studie pocházející z prostředí německé a britské difuzionistické školy na přelomu devatenáctého a dvacátého století. Ve Spojených státech amerických prosazoval takzvaný historický partikularismus *Franz Boas*.

K obratu došlo v prvních desetiletích dvacátého století, kdy především prostřednictvím funkcionalismu a konfiguracionismu pronikají do antropologie synchronní metody, které relativizují gnoseologický dosah diachronních přístupů. Výmluvné je prohlášení funkcionalisty *Alfreda Reginalda Radcliffe-Browna*, podle něhož historie „ve skutečnosti nevysvětluje vůbec nic“. S výjimkou dvou výraznějších osobností, *Edwarda Evanse-Pritcharda* ve Velké Británii a *Alfreda Louise Kroebera* ve Spojených státech, ovládly antropologii před druhou světovou válkou ahistorické směry. Tento trend byl završen ve strukturální antropologii *Claude Lévi-Strausse*, jenž rozlišil takzvané historické dynamické a moderní „společnosti horké“ a nehistorické archaické nehybné „společnosti chladné“.

Podle *Bernarda S. Cohna* se tak zrodil koncept takzvané permanentní „etnografické přítomnosti“, v níž se udržují mimoevropské domorodé společnosti, přičemž toto „bezčasí“ bylo pokládáno za garanci autenticity jejich kultury. V praktickém výzkumu to znamenalo vypreparovat údajně původní a originální prvky domorodé kultury zpod nánosu historické koloniální zkušenosti.

Například antropolog *Marshal Sahlins* zaznamenal při svém terénním výzkumu na Fidži hojně rozšířenou domorodou legendu, podle níž předci ostrovanů připluli kdysi dávno, v mýtických časech, přes celý Indický oceán od afrického jezera Tanganika. Podrobnějším zkoumáním však zjistil, že tato pověst je ve skutečnosti domorodým převyprávěním dosti „divoké“ difuzionistické teorie o prehistorickém osídlení Fidži, jejímiž autory byli koncem devatenáctého století dva antropologové působící na ostrově, *Basil Thompson* a *Lorimer Fison*, spolupracovník *Lewis Henryho Morgana*. *Sahlins* příběh okamžitě zavrhl jako neautentickou cizorodou západní příměs a již ho nezajímalo, do jaké míry se tato pseudolegenda mohla například podílet na formování soudobé identity obyvatel Fidži. Po vzoru německých romantiků totiž soudil, že pouze to, co je nehistorické, je autentické.⁴

Značnou zásluhu na opětovném sblížení antropologie a historie měly po druhé světové válce především podněty vycházející z francouzské historio-
grafické školy *Annales*. Její osudy jsou dostatečně známy. Zárodkem byl časopis *Annales d'histoire économique et sociale*, který založili v roce 1929 ve Strasburgu medievalista *Marc Bloch* a *Lucien Febvre*. Ve třicátých letech se těžiště školy přesunulo do Paříže, kde od roku 1946 vycházelo periodikum *Annales: Economies, Sociétés, Civilisations*. Po smrti *Marca Blocha* (jenž byl popraven jako hrdina odboje) se vůdčím duchem *Annales* stal *Fernand Braudel*, který zároveň řídil šestou sekci *Ecole Pratique des Hautes Etudes*, neoficiální institucionální základnu školy. Následovala rychlá cesta ke světovému uznání a proslulosti, která vyvrcholila v sedmdesátých a osmdesátých letech: například v roce 1979 bylo zdaleka nejvíce vstupů v *International Handbook of Historical Studies* věnováno právě škole *Annales* (na druhém místě byl marxismus).⁵

Traian Stoianovich ve své knize věnované *Annales* tvrdí, že tato škola vytvořila svým důrazem na holistický, funkcionální a strukturální přístup nové celistvé vědecké paradigma.⁶ Skutečnost je však komplexnější. Původní zakladatelé *Annales* pojali svoji teorii jako odklon od tradičních politických dějin k důrazu na dlouhodobé faktory geografické, sociální a ekonomické. Vzdálené ohlasy německé antropogeografické školy se zde setkávaly s vlivem ekonomického determinismu a marxismu. *Fernand Braudel*, představitel druhé generace *Annales*, razil ve svém klíčovém díle

⁴ Sahlins, Marshall 1962.

⁵ Iggers, Georg G. a Parker, Harold T. eds., 1979.

⁶ Stoianovich, Traian 1976, str. 236.

La Méditerranée et le monde méditerranéen à l'époque de Philippe II. (1949) pojem *geohistorie* nebo *imobilní historie*, zaměřené na všestranné studium vztahu člověka a prostředí. Fernand Braudel rozlišil tři roviny historické analýzy, odpovídající třem časovým úrovním: *longue durée*, dlouhodobé (či strukturální) trvání, v němž hlavní roli sehrávají geografické faktory; střední trvání neboli *konjunkturální*, v němž probíhá sociální vývoj, a *událost*, krátkodobé fluktuace politiky a individuálního života. Pro Braudela byla hierarchie historického výkladu jednoznačná: prioritu má strukturální rovina *longue durée*, zatímco událost je pouhým prchavým dýmem či mořskou pěnou pomíjivosti.

Fernand Braudel byl intelektuálně i lidsky blízký francouzskému strukturálnímu antropologovi Claude Lévi-Straussovi; oba muži pobývali společně v letech 1935 až 1937 jako účastníci francouzské mise v brazilském Sao Paulu a od padesátých let patřili k proslulým pařížským mandarinům. Fernand Braudel přejmenoval pod Lévi-Straussovým vlivem geohistorii na „strukturální historii“ a pokusil se včlenit tradici *Annales* do širšího strukturalistického hnutí. Tento krok nebyl tak neočekávaný, neboť podle Le Roy Ladurieho všichni nejlepší francouzští historikové dvacátého století, od Marca Blocha po Pierra Gouberta, praktikovali, ať již programově nebo podvědomě strukturalismus. Marshal Sahlins označil o mnoho let později poněkud paradoxně tuto snahu o extenzi synchronního antropologického strukturalismu do historiografie za první krok o **znovuobnovení historického rozměru antropologického myšlení**, směřující ke smíření strukturální antropologie a historie.

Třetí generace reprezentantů *Annales*, například *Emmanuel Le Roy Ladurie* a *Pierre Goubert*, poněkud slevili z důrazu na *longue durée* a své bádání zaměřili na komplexní výzkum především francouzských regionů. V následující, čtvrté generaci *Annales* došlo k důležitému posunu. Historici jako *Roger Chartier* a *Jacques Revel* se obrátili ke studiu takzvaných *mentalit* (*mentalités*), kolektivních psychologických dispozic, které však odmítli pokládat za pouhý projev krátkodobé historické zkušenosti na třetí rovině pomíjivých událostí, ale vyzdvihli je jakožto primární determinant historické reality. *Roger Chartier* popřel, že by „reprezentace (představy) sociálního světa“ byly jednosměrně podmíněny materiálními podmínkami, ale označil je za samotné „konstituenty sociální skutečnosti“.

Zmíněná revize původního programu *Annales* má intelektuální obdobu ve vývoji, jenž se mezitím uskutečnil především v anglosaské historiogra-

fii pod vlivem **symbolické antropologie**. Takzvaný interpretativní obrat v sociální a kulturní antropologii přispěl k novému vymezení pojmu **kultura**. V českém prostředí byl širěji diskutován vztah interpretativní antropologie Clifforda Geertze k historiografii.⁷ Clifford Geertz pojal koncept kultury jako „*historicky přenášený vzorec významů, který je ztělesněn v symbolech, jako systém zděděných koncepcí vyjádřených v symbolických formách prostředky, jimiž lidé komunikují, udržují pro budoucnost a rozvíjejí své vědění o životě a postoj k němu*“.⁸ Kultura je tak podle Geertze souborem mechanismů, plánů, pravidel, instrukcí, které vystupují jako sdílené determinanty lidí zapojených do symbolického jednání, a kulturu nelze proto hledat v neviditelných strukturách existujících v lidské mysli, ale v sociálně sdílených veřejných symbolických systémech. Analyzovat chování znamená odkrýt a popsat symbolické prostředky, kterými členové společnosti konceptualizují a interpretují svou zkušenost.

Clifford Geertz zaujal historiky díky svému zhuštěnému popisu (*close description*) polysémantického pole významů zaměřeného na lokální společenství a pro svoji brilantní schopnost zachytit souběžně jak diachronní analýzu (dějiny jako transformace), tak synchronní analýzu (dějiny jako dočasný kontext). Pojetí kultury jako chování ovládaného významem a domény imaginace a symboliky, jež se odrážejí v textech, hmotných artefaktech, písních nebo hrách, oslovilo řadu historiků, kteří přijali antropologický koncept kultury jako klíč k interpretaci v historii. Symbolicky vymezená kultura byla pojata jako hybná síla historické změny, jak je to patrné například ve studiích Roberta Darntona (*The Great Cat Massacre and Other Episodes in French Cultural History*, 1984).

Druhým důležitým směrem historiografie konvergujícím k soudobému antropologickému myšlení je takzvaná **historie viděná zdola**, kterou na přelomu padesátých a šedesátých let založili *George Rudé*, autor klasické práce o pařížském davu v době francouzské revoluce (*The Crowd in the French Revolution*, 1959), *Albert Soboul*, jenž je známý například díky své studii o pařížských sansculotech (*Les Sans-culottes parisiens en lan II*, 1962), a především anglický historik *Edward P. Thomson*, jehož kniha o vzniku anglické dělnické třídy (*The Making of the English Working Class*, 1963) náleží dnes ke klasickým dílům neomarxistické historiografie.

Zhodnocení objevu **lidové kultury**, která se projevuje ve fenoménech, jež dosavadní oficiální historiografie zatím přehlížela jako nesmyslné, ira-

⁷ Viz například studie Aleny Šimůnkové v *Českém lidu*, 1995.

⁸ Viz doslov Hany Červinkové k překladu Geertzovy *Interpretace kultur*, 2000, str. 511–515.

cionální nebo marginální kuriozity, je patrné v dílech *Carlo Ginzburga*, jehož kniha *Sýr a červi* detailně rekonstruovala vnitřní svět Menocchia Scandelly, mlynáře ve Furlánsku šestnáctého století, nebo Emmanuela Le Roy Ladurieho, provádějícího nás pyrenejskou vesnicí Montailou čtrnáctého století. V německé jazykové oblasti se mezitím zformovala škola **dějinn každodennosti** (*Alltagsgeschichte*), chápaných vedle dějin materiální kultury jako „*Geschichte von innen*“ a „*Geschichte von unten*“. *Richard van Dülmen* chápe německou historickou antropologii jako dějiny subjektivních životních světů (*Lebenswelt*) a zkušeností lidí různých sociálních postavení.

Pravděpodobně nejznámější syntézu podnětů vycházejících z děl především anglosaských antropologů, Clifforda Geertze, Edwarda Evanse Pritcharda, Maxe Gluckmana, Mary Douglasové nebo Victora Turnera, neomarxismu a studia mentalit v rámci školy *Annales* představuje dílo americké badatelky *Natalie Zemon Davisové* (*Society and Culture in Early Modern France*, 1975; *The Return of Martin Guerre*, 1983).

Souběh symbolické antropologie a historiografie, který *Lynn Hunt* nazývá **novou kulturní historií**, vyústil podle Marshala Sahlinsa až k pádu bariér mezi antropologií a historií: „*Antropologové se dostali od abstraktní struktury k vysvětlování konkrétní události. Historikové devalvovali jedinečnou událost ve prospěch na povrch vystupujících struktur. A stejně paradoxně jsou antropologové ve svých náhledech stejně často diachroničtí, jako jsou dnes historikové synchroničtí.*“⁹

V devatenáctém století, přibližně v době, kdy se v důsledku vzestupu nacionalismu antropologie rozváděla s historií, se uprostřed sociálních otřesů modernizace rodila jako samostatná disciplína **sociologie**. Její zakladatelé, *Auguste Comte*, *Alexis de Tocqueville*, *Herbert Spencer*, *Karl Marx*, *Max Weber* a *Emile Durkheim*, se zabývali především velkými historickými procesy: důsledky francouzské revoluce, anglické průmyslové revoluce a německé byrokratizace a obecně přechodem mezi tradiční a moderní společností (*Gemeinschaft a Gesellschaft*). K sociologickému programu náleželo prozkoumání počátků společenského života, vzniku a vývoje různých forem sociální organizace, sociálních struktur a sociálních institucí, otázky stadiálnosti evoluce společenských typů a struktur a také odhalení, respektive formulování zákonů společenského vývoje. Poměrně záhy se ale historiografie a sociologie rozcházejí. Příznačný byl v této souvislosti tzv. *spor o Lamprechta* (*Lamprechtstreit*), kdy se koncem devatenáctého sto-

⁹ Sahlins, Marshall 1985, str. 72.

letí představitelé německého historismu (například *Eduard Mayer*) postavili proti pokusům historika *Karla Lamprechta* spojit historiografii a sociologii.

C. *Wright Mills* v *Sociologické imaginaci* (1959) ocenil Comta, Marxe, Spencera a Webera, pro které byla sociologie současně historickou a systematicko-historickou vědou, protože pracuje s historickým materiálem, i vědou systematickou, neboť při tom rozlišuje etapy dějinného procesu od pravidelností společenského života. *Wright Mills* si na druhé straně stěžoval na nehistoričnost soudobé velké teorie v sociologii, jak nazýval **strukturální funkcionalismus** *Talcotta Parsonse*. Navzdory některým sociologům, jako byli *Robert Bellah* (*Tokugawa Religion*, 1957), *Reinhard Bendix* (*Work and Authority in Industry*, 1956) nebo *Seymour Martin Lipset*, kteří dále rozvíjeli historickou orientaci svého oboru, způsobil skutečně strukturální funkcionalismus v sociologii určitý odklon od historických témat.

Podle *Thedy Skocpol* se historická sociologie ocitla opět v popředí zájmu od poloviny sedmdesátých let, za což je zásluha přisuzována například *Anthony Giddensovi* (*Central Problems in Social Theory*, 1979) a *Randallu Collinsovi*, kteří de-parsonizovali chápání Weberova díla. V roce 1982 byla založena v rámci *Americké sociologické asociace* zvláštní sekce *Komparativní a historické sociologie*.

Jako nejvýraznější představitelé a klasikové historické sociologie jsou dnes oceňováni *Karl Polanyi*, autor knihy *Velká transformace* (*The Great Transformation*) pojednávající o vzniku kapitalistické tržní společnosti v Anglii, *Barrington Moore* (*Social Origins of Dictatorship and Democracy*), *Shmuel Noah Eisenstadt*, profesor germanistiky působící na *Hebrew University* (*The Political Systems of Empires*), *Charles Tilly*, působící na Michiganské univerzitě, jenž proslul svým výkladem povstání ve Vendée (*The Vendée*), *Edward P. Thomson* (*The Making of the English Working Class*), *Immanuel Wallerstein*, autor teorie světového systému (*The Modern World-System*), *Reinhard Bendix*, prezident *Americké sociologické asociace*, a *Perry Anderson* (*Lineages of the Absolutist State*).

Jeden z nejnosnějších projektů historické antropologie, který zároveň překenuje předěl mezi historickou antropologií a historickou sociologií, předestřel ve svých studiích na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let *Marshall Sahlins* (*Historical Metaphors and Mythical Realities: Structure in the Early History of the Sandwich Islands Kingdom*, 1981). *Marshall Sahlins* v návaznosti na *Claude Lévi-Strausse* a *Fernanda Braudela* založil své pojetí

strukturální historické antropologie na dialektické souhře mezi strukturou a událostí, strukturou a historií či mezi dlouhodobou strukturální historií a krátkodobou politickou historií. Prostřednictvím detailního výkladu událostí, které následovaly po vylodění kapitána Jamese Cooka v roce 1779 na havajských ostrovech, Marshall Sahlins ukazuje proces reprodukce a transformace domorodé kultury po setkání s Evropany. Marshall Sahlins zdůrazňuje, že velká výzva historické antropologie nespočívá pouze v poznání, jak jsou události podmiňovány kulturou, ale rovněž jak je v průběhu historického procesu kultura reorganizována; čili jak se reprodukce kultury stává její transformací. Sahlins se odvolává rovněž na Saussurovu strukturální jazykovědu, v níž slovo, pokud je obdařeno novým významem, po návratu do lingvistického systému tento systém historizuje. Historie znamená dávat věcem nový význam.

Aletta Biersack se domnívá, že Sahlinsovo řešení vztahu mezi strukturou a událostí jej sblížuje s teorií strukturace britského sociologa Anthony Giddense a teorií jednání Pierra Bourdieua a že současná antropologie a sociologie zde tak dospívají ve svých dosavadních vrcholných podobách ke slibnému intelektuálnímu souběhu.

Viděli jsme, že jak v antropologii, tak v sociologii se v průběhu dvacátého století projevila výrazná ahistorická tendence, kterou v rámci antropologie známe jako strukturální antropologii Claude Lévi-Strausse, zatímco v sociologii sehrál tuto úlohu především strukturální funkcionalismus Talcotta Parsonse a jeho žáků. Fernand Braudel a důsledněji Marshall Sahlins integrovali strukturalistické podněty do nové podoby historické antropologie. Rehabilitace historické sociologie byla umožněna oživením zájmu o odkaz Maxe Webera, případně rozvíjením alternativního durkheimovského (Robert Bellah) nebo neomarxistického přístupu (Eric Hobsbawm, Gareth Stedman Jones, Charles Tilly).

Literatura:

Carr, Edward Hallett: *What Is History?* New York 1965.

Cohn, Bernard S.: Anthropology and History in the 1980s. *Journal of Interdisciplinary History* XII:2, 227–252, 1981.

Davis, Natalie Zemon: *Society and Culture in Early Modern France*. Stanford, California 1975.

Davis, Natalie Zemon: *The Return of Martin Guerre*, Cambridge, Mass., 1983.

Evans-Pritchard, Edward: *Social anthropology and other Essays*. New York, Free Press, 1962.

- Furet, François: *History and Primitive Man*. In Jerome Dymoulin a Dominique Moiss, eds., *The Historian Between Ethnologist and the Futurologist*, Paris, 1973, 198.
- Geertz, Clifford: *Interpretace kultur*, Praha, SLON, 2000.
- Giddens, Anthony: *Central Problems in Social Theory: Structure and Contradiction in Social Analysis*, Berkeley, Los Angeles, 1979.
- Giddens, Anthony: *Profiles and Critiques in Social Theory*. Berkeley, Los Angeles, 1982.
- Ginzburg, Carlo: *Sýr a červi*, Praha, Argo, 2000.
- Hunt, Lynn, ed., *The New Cultural History*. Berkeley, University of California Press, 1989.
- Chartier, Roger: Intellectual History or Sociocultural History? The French Trajectories, in Dominick LaCapra and Steven L. Kaplan, *Modern European Intellectual History: Reappraisals and New Perspectives*, Ithaca, N. Y., 1982, 30.
- Iggers, Georg G. a Parker, Harold T.: eds., *International Handbook of Historical Studies*, Westport, Conn, 1979.
- Maitland, Frederick W.: The Body Politics, in idem, *Selected Essays*, Cambridge, 1936 (orig. pub. 1899), 249.
- Mills, Wright C.: *Sociologická imaginace*, Praha, Mladá fronta, 1968.
- Rudé, George: *The Crowd in the French Revolution*, Oxford, 1959.
- Sahlins, Marshall: *Moala: Culture and Nature on a Fijian Island*, Ann Arbor, Mich., University of Michigan Press.
- Sahlins, Marshall: *Historical Metaphors and Mythical Realities: Structure in the Early History of the Sandwich Islands Kingdom*, Ann Arbor, Mich., University of Michigan Press, 1981, 1962.
- Sahlins, Marshall: *Islands of History*, Chicago, University of Chicago Press, 1985.
- Skocpol, Theda: *Vision and Method in Historical Sociology*, Cambridge, Cambridge University Press, 1984.
- Soboul, Albert: *Les Sans-culottes parisiens en l'an II*, Paříž, 1962.
- Stoianovich, Traian: *French Historical Method: The Annales Paradigm*, Ithaca, N. Y., 1976.
- Šimůnková, Alena: Ke vztahu historiografie a antropologie: perspektivy aplikování antropologických přístupů na historický výzkum. *Český lid* 82, 2:99–111, 1995.
- Thompson, Edward P.: *The Making of the English Working Class*, Londýn, 1963.

Perspectives of historical Anthropology and Sociology

Ivo T. Budil

The move toward the anthropological and social dimension of historical inquiry was fostered especially by the influence of the Annales paradigm. Traian Stoianovich claimed that the Annales school emphasized serial, functional, and structural approaches to understanding society as a total, integrated organism. Fernand Braudel, the central figure of the Annales school in the decades after World War II, laid out his historical model in his work on the Mediterranean world. He posited three levels of analysis that corresponded to three different units of time: the structure or *longue durée*, dominated by the geographical milieu; the conjuncture or medium term, oriented toward social life; and the fleeting event, which included politics and all that concerned the individual. Fourth-generation Annales historians such as Roger Chartier and Jacques Revel indicated mentalités as a primary determinant of historical reality. At the end of the 1950s and early in the 1960s, a group of younger Marxist historians started publishing studies on history from below. In recent years, the most visible anthropologist in cultural historical work has been Clifford Geertz whose interpretative strategy involves an attempt to read the meaning inscribed by contemporaries. Marshall Sahlins in his own version of historical anthropology tried to rethink the dialectic relationship between structure and event.

In 1961, E. H. Carr announced that the more sociological history becomes, and the more historical sociology becomes, the better for both. During the nineteenth century the founders of sociology such as Comte, Tocqueville, Marx, Durkheim, and Weber devoted a special attention to the historical processes and vast effects of the European industrial and democratic revolutions. However, the rise of the antihistoricism of structural functionalism caused the partial eclipse of historical sociology. In the last decades, a de-Parsonizing of our understanding of Webers ideas and a certain revival of Durkheimian or Marxian historical sociology as alternatives enabled that historical sociology has become one of the most important subfields of sociology, and perhaps the fastest growing.